



KESKKONNAAMET

ASUTUSESISESEKS KASUTAMISEKS

Märge tehtud: 03.10.2023

Juurdepääsupiirang kehtib kuni: 02.10.2098

Alus: AvTS § 35 lg 1 p 12

Teabevaldaja: Keskkonnaamet

Aimar Pärnalaas
Riigimetsa Majandamise Keskus
aimar.parnalaas@rmk.ee

03.10.2023 nr 13-4/23/20048

Metsteatise nr 50000649871 menetluse peatamine

Austatud Aimar Pärnalaas

Esitasite 18.09.2023 Keskkonnaametile metsateatise, millega kavandate Viljandi maakonnas Viljandi vallas Maltsa külas asuva kinnistu (katastritunnus 79704:004:0026) kvartali OI433 eraldisel 8 sanitaarraiet pindalal 10,58 ha. Metsateatis on registreeritud metsaressursi arvestuse riiklikus registris (edaspidi *metsaregister*) nr 50000649871 all.

Metsaseaduse (edaspidi *MS*) § 41 lõike 7 ning keskkonnaministri 11.08.2017 määruse nr 28 „Metsateatise esitatavate andmete loetelu ning metsateatise esitamise, menetlemise ja registreerimise kord ning tähtajad” (edaspidi *määrus nr 28*) § 2 lõike 3 kohaselt kontrollib Keskkonnaamet 15 tööpäeva jooksul nõuetekohase metsateatise saamisest kavandatud raiete vastavust õigusaktidega kehtestatud nõuetele.

Eesti looduse infosüsteemi andmetel asub kvartali OI433 eraldis 8 Võrtsjärve hoiualal. Võrtsjärve hoiuala kuulub Natura 2000 võrgustikku kuuluva Võrtsjärve loodusala ja Võrtsjärve linnuala koosseisu. Kvartali OI433 eraldisel 8 kasvav mets vastab nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ¹ (edaspidi *loodusdirektiiv*) I lisas nimetatud elupaigatüübi 9010 (vanad loodusmetsad) tunnustele.

Keskkonnaamet on 07.02.2022 kirjaga nr 7-4/22/2442 „Loodusdirektiivi metsaelupaigatüüpide range kaitse alla võtmine“ teinud Keskkonnaministeeriumile looduskaitseaduse (edaspidi *LKS*) § 8 lõike 1 ning § 13 lõike 1 alusel ettepaneku (edaspidi *ettepanek*) muuta Natura 2000 võrgustiku loodus- ja linnualadega kattuvate siseriiklike kaitstavate loodusobjektide kaitsekorda selliselt, et loodusdirektiivi I lisas nimetatud metsaelupaigatüübid oleksid rangelt kaitstud. Need elupaigatüübid (edaspidi *metsaelupaigad*) on metsastunud luited (2180), vanad loodusmetsad (*9010), vanad laialehised metsad (*9020), rohunditerikkad kuusikud (9050), okasmetsad oosidel ja moreenikuhtajastel (sürjametsad – 9060), soostuvad ja soo-lehtmetsad (*9080), rusukallete ja jäärakute metsad (pangametsad – *9180), siirdesoo- ja rabametsad (*91D0), lammi-lodumetsad (*91E0) ja laialehised lammimetsad (91F0). Loodusdirektiivi efektiivsemaks rakendamiseks teeb KeA ettepaneku moodustada Natura 2000 aladega kattuvatele osadele uued sihtkaitsevööndid.

Range kaitse alla võtmine on põhjendatud asjaoluga, et metsaelupaikade seisund ei ole loodusdirektiivi rakendamise aruande² (edaspidi *aruanne*) järgi valdavas osas soodne. Aruandes viidatakse, et olulisteks ohuteguriteks on metsade majandamisega seonduv, muu hulgas raietööd (nt surnud puude ja lamapuidu eemaldamine) ja veerežiimi muutused. Piiranguvööndis, kus uuendusraied on lubatud, ei ole võimalik

¹ Looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50). Allikas: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:01992L0043-20070101&from=EN>

² Loodusdirektiivi rakendamise aruanne. Allikas:

http://cdr.eionet.europa.eu/Converters/run_conversion?file=ee/eu/art17/envxtxasa/EE_habitats_reports-20190725-083848.xml&conv=589&source=remote

metsaelupaikade seisundit säilitada. Samuti ei ole võimalik piiranguvööndis keelata hooldusraieid, millel on samuti metsaelupaikadele kahjustav/hävitav mõju.

Ettepaneku eesmärk on tagada Natura 2000 võrgustiku alal paiknevate metsaelupaikade säilimine vastavalt loodusdirektiivi artiklile 6, mis näeb ette sobilike ökoloogiliste nõudlustega arvestamist. Kaitse alla võtmine toetab otseselt Natura 2000 tegevuskava 2021–2027³ eesmärgi, tagamaks metsaelupaikade soodne kaitsestaatus. Samuti toetab ettepanek Euroopa Liidu elurikkuse strateegiat aastani 2030⁴, mille eesmärk on kaitsta kõiki allesolevaid loodus- ja põlismetsi.

LKS § 8 lõige 6 ja määrus nr 28 § 3 lõige 1 sätestavad, et kui on esitatud loodusobjekti kaitse alla võtmise ettepanek või algatatud kaitse alla võtmise menetlus LKS § 9 lõike 1 tähenduses, siis on Keskkonnaametil õigus peatada metsateatise menetlus. Menetlus peatatakse kuni loodusobjekti kaitse alla võtmise või kaitse alla võtmisest keeldumise otsuse tegemiseni, kuid mitte kauemaks kui 28 kuuks haldusakti andmise menetluse peatamise otsuse tegemisest arvates. Sätte eesmärk on tagada kaitse alla võetava loodusobjekti säilimine ehk ala oluliste olemuslike tunnuste säilimine, mille pärast ala kaitse alla võtmise ettepanek tehti.

Ettepaneku järgi tagatakse metsaelupaikade ökoloogilised nõudlused LKS § 30 abil, mille eesmärk on väljakujunenud looduslike koosluste säilimine. Sama paragrahvi lõike 2 järgi on vajalik metsaelupaikades keelata majandustegevus ning loodusvarade kasutamine.

Keskkonnaameti hinnangul on kvartali OI433 eraldisel 8 kavandatav raie vastuolus loodusobjekti kaitse alla võtmise eesmärgiga ja kavandatava kaitsekorraga ning võib mõjutada loodusobjekti seisundit. Nimetatud eraldis kattub teadaoleva metsaelupaigaga ja kavandatav raie võib kahjustada/hävitada elupaiga määral, et see peale raiet ei vasta enam metsaelupaiga tunnustele.

Tulenevalt eeltoodust ei ole Keskkonnaameti hinnangul kavandatava raie lubatavuse üle asjakohane otsust anda enne loodusobjekti kaitse alla võtmise või kaitse alla võtmisest keeldumise otsuse tegemist. Kavandatava raieala looduslikku seisundit ei saaks pärast raiet pidada sama soodsaks, kui see on enne raiet.

Tulenevalt eeltoodust, tuginedes määruse nr 28 § 3 lõikele 1 ja LKS § 8 lõikele 6, peatab Keskkonnaamet metsateatise nr 50000649871 menetluse kvartali OI433 eraldisel 8. Määruse nr 28 § 3 lõike 2 kohaselt, kui loodusobjekti kaitse alla võtmise või sellest keeldumise otsus on vastu võetud, jätkab Keskkonnaamet metsateatise menetlust ning viib selle lõpuni 15 tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmisest arvates.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Tiina Jüris

juhtivspetsialist

metsaosakond

Liisi Rääbus 5349 5534

liisi.raabus@keskkonnaamet.ee

³ Prioritised action framework (PAF) for Natura 2000 in Estonia. Allikas: <https://envir.ee/media/1935/download>

⁴ ELi elurikkuse strateegia aastani 2030. Allikas: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020DC0380&from=EN>